

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Velikonočni prazniki v Ljubljani bili so krasni. Sneg, ki je resno pretil sred velikega tedna, je že v petek zginil popolnoma tudi v sencah in procesije vstajenja vršile so se v mestih in na deželi pri tako krasnem spomladanskem vremenu in s tako obilnem vdeleženjem, da se boljšega nihče ni mogel nadejati. V stolni škofjski cerkvi bil je sprevod posebno sijajen, gospod knezoškof sam je nosil sv. Rešnje Telo, petje psalmov je tu čudovito lepo vbrano in občinstva v cerkvi in še bolj na glavnem trgu, bilo je toliko, da se je vse trlo. Procesije vdeležil se je tudi gospod c. kr. deželni predsednik, mestni župan in pa deželni glavar.

— † Gospod Matej Cigale, staroslovenska korenina, strokovnjak v slovenščini, kakor malo kedo drugi, c. kr. vladni svetovalec, ki je za državni zakonik imel prevajati državne zakone in naredbe v slovenščino, tudi starozaslužen sodelovalec „Novic“, sklenil je minulo (Veliko) soboto svoje blago življenje na Dunaji v 69. letu svoje starosti vsled mrtvuda. — Naj bode zemlja lahka vrlemu slovničarju in rodoljubu!

— Shod katolikov avstrijskih prične se prihodnji ponedeljek dne 29. aprila z osnovno sejo, dne 30. aprila imajo posvetovanje odseki za socijalna, šolska, znanstvena, društvena in časniška vprašanja: dne 1. maja je prva, dne 2. maja pa zadnja sklepalna seja in po tej razhodnji obed.

— Šmarnične pesmi za sopran, alt, tenor in bas, zložil Janez Laharnar, organist na Št. Viški gori, so ravnokar na svitlo prišle. Ta prav lični zvezek obsega 8 pesem, katere bodo gotovo marsikomu pri Majnikovi svečanosti dobro došle. Cena jim je 30 kr. po pošti 5 kr. več. Prodajajo se v Katoliški bukvarni v Ljubljani, pri G. Likarju v Gorici in pri skladatelju na Št. Viški gori (P. Tomin.)

— Z Dunaja prejeli smo od odbora podpornega društva za slovenske visokošolce sledeče poročilo: Društvo še ne obstoji pol leta, pa že šteje 80 udov. 16 ustanovnikov in 64 rednih udov, podpornikov in dobrotnikov. Vsega skupaj je društvo prejelo 1127 gld. Glavnica znaša 815 gld. ter je naložena v dveh dunajskih hranilnicah. Razdelilo se je 244 gld. Društvo ima tudi srečko Rudolfove ustanove, ki so jo l. 1884. kupili dunajski Slovenci ter jo podarili podpornemu društvu. Ustanovne stroške, koleke, tiskovine, poštno znamke itd. poravnal je odbor z 28 gld. iz svojega. Od slovenskih pokrajin pristopilo je največ udov iz Kranjske, namreč 8 ustanovnikov in 18 podpornikov, skupaj 26 udov s svoto 481 gld. in sicer iz Ljubljane 8 udov: 2 ustanovnika in 6 podpornikov s 136 gld.; iz Kranja 2 ustanovnika, 5 podpornikov in 4 dobrotniki, skupaj 11 udov s 130 gld., iz Radoljice 2 ustanovnika s 100 gld., iz Vipave 1 ustanovnik s 50 gld., iz Vrhnike 1 ustanovnik s 50 gld., iz Idrije, Litije, Škofje Loke po 1 podpornik s 5 gld. Za Kranjsko pride Štajerska z 9 udi s 103 gld.

in sicer iz Gornjegograda 1 ustanovnik s 50 gld., 1 podpornik s 5 gld., skupaj s 55 gld., iz Celja 3 podporniki s 30 gld., iz Vranskega 1 podpornik s 5 gld., iz Blаницe 2 podpornika z 10 gld., iz Dol. Hrastnika 1 dobrotnik s 3 gld. — Tudi iz Koroške pristopilo je 5 udov z 18 gld. in sicer iz Špitala, Dholce, Švabeka, Vogrč. Iz Zagreba pristopil je 1 pod. s 5 gld. Največ udov šteje društvo na Nižje Avstrijskem, oziroma na Dunaji in sicer 7 ustanovnikov in 32 družih udov, skupaj torej 39 udov, ki so vplačali 520 gld. Dunaju pripada 6 ustanovnikov in 32 udov s 467 gld. Dun. Nov. Mestu 1 ustanovnik s 50 gld. — Na 26 prošenj bilo je razdeljenih 244 gld. Vsem prošnjam društvo radi nedostatka sredstev ni moglo zadostiti. Prosilci so iz Goriške, Koroške, Kranjske in Štajarske, največ juristov, a tudi mnogo medicincev, filozofov in živinozdravnikov. V mesecu marcu prišel se je odboru zahvalit koroški Slovenec, ki je ravno dovršil svoje študije, trdeč, da se ima le podpornemu društvu zahvaliti, da je mogel končati svoje nauke, ker ga jo ono v najvažnejšem času gmotno podpiralo. Večno če biti za to hvaležen. Obljubil je naseliti se v svoji domovini ter zvesto delovati za svoj narod. — Odbor podpornega društva prosi uljudno za daljno pomoč iz domovine in da bi poverjeništvu blagovolili prevzeti posebno oni, ki so enkrat na Dunaji študirali. Naslov blagajnikov: Gosp. R. Pukl, Wien VII. Zieglergasse 65.

— Prvo zborovanje „Zaveze“ slov. učit. društev vršilo se je 22. in 23. aprila 1889. v Ljubljani s sledečim vsporedom:

V ponedeljek dne 22. aprila.

1. Popoludne shajajo se gg. delegati v prostorih slov. učit. društva (sv. Jakoba trg št. 10).

2. Ob 4. uri ogleduje se Chittussi-jeva slika „Pogled na Prago“.

3. Ob 6. uri zvečer zborovanje delegatov v mestni dvorani.

4. Po zborovanji „pevski večer“ čitalniških pevcev s sodelovanjem vojaške godbe v prostorih čitalnične restavracije.

V torek dne 23. aprila.

1. Ob 8. uri zajutrek v Švicariji.

2. Ob 10. uri glavno zborovanje v čit. dvorani.

3. Ob 2. uri popoludne banket v čit. restavraciji. (Couvert 1. gld.)

4. Ob 4. uri pohod deželnega muzeja „Rudolfinum“.

5. Zvečer prosta zabava in poslovitev v gostilni „Evropa“.

Vdeležba pri shodu bila je jako živahna.

— Enketa o spremenjenem načrtu za osuševanje ljubljanskega močvirja zboruje jutri dne 25. aprila pri deželnem odboru ob 9. uri zjutraj. Bog daj, da bi ta enketa pomenjala začetek dejanjskega osuševanja!

— Nakelske župnije oskrbnik gosp. Alijančič, še mlad duhovnik, umrl je včeraj v Naklem ter bode jutri tam pokopan. Naj v miru počiva.

— Delovsko podporno društvo v Trstu je imelo svoj redni občni zbor dne 14. aprila, pri katerem

se je odobril račun za leto 1888. in potrdil proračun za leto 1889. Letni račun kaže prometa 25.746 gld. v moškem oddelku, vplačila društvenih členov znašali so 11.637 gld., podpore bolnim udom pa skoraj 7000 gld.

Premoženje moškega oddelka znašalo je 16.425 gld. Proračun za leto 1889. kaže dohodkov 18.729 gld., in troškov 15.884 gld.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Po dolgem prestanku vrnil se je cesar včeraj zjutraj z Išla, kjer je s svojo rodbino bival čez velikonočne praznike, nazaj na Dunaj; cesarica in nadvojvodica Valerija podale ste se v Wiesbadensko kopel. Ministerski predsednik grof Taaffe bival je tudi s svojim sinom nekaj dni v Pragi, kjer so se mu poklonili vsi dostojanstveniki; na Dunaj vrnil se je v ponedeljek večer. — Vozniki konjskih železnic dunajskih, po katerih se človek skoz vse mesto pelje za 8 kr., ali pa za 12 kr. tudi skoz vsa pokrajna dunajska predmestja — odpovedali so delo, zahtevajoč višjo plačo in ker se ta ni dovolila — stopili so z velikonočno nedeljo iz službovanja, tako da je promet po teh konjskih železnicah naenkrat prestal.

Pa ne tega dosti, ker je mnogo — morebiti večina voznikov hotela ostati v službi ter iti na delo, hujskali so uporniki ljudstvo, vožno zabraniti s silo, ker so napadali voznike in razdevali vozove. Policija, ki je hotla voznike braniti, ni shajala nasproti sili upornikov in morali so priti na pomoč vojaki kojniki, ne da bi se jim bilo do sedaj posrečilo, vkrotiti vpornike in napraviti mir. — Naravno, da je pri teh razmerah cesar k sebi naročil koj včeraj zjutraj policijskega predsednika, da mu poroča o stanju štrajka. Dalje pa je cesar včeraj v posebni avdijenci sprejel papeževega nuncija kardinala Vanutelli-a. Vdeležba pri shodu katolikov prihodnji teden se obeta velikanska. Osrednji odbor ima svoje poslednje posvetovanje še v nedeljo večer v hotelu „Imperial.“

K novi vojni postavi razglasilo je glede enoletnih prostovoljcev naučno in vojno ministerstvo take polajšave, da se dovrševanje vseučilišnega poduka in pa uživanje ustanov ne zadržuje, in pa take, da si enoletniki lahko izbero, v katerem jeziku hočejo delati dotični izpit. — Sedaj trdi „Ung. Post“, da se bode vsem tem naredbam dala tudi veljava glede izpitov za častnike v rezervi.

Reka. — V ponedeljek dospele ste sem kraljica Belgijska in njena hči princesinja Clementina, v strogi nepoznanosti ter ste se v spremstvu nadvojvoda Jožefa na vladinem parniku „Clotilde“ peljali v Volosko Opa-

tijo in Iko. Na večer vrnile ste se nazaj v Miramare k nadvojvodici Štefaniji.

Ogerska. — Ogerski državni zbor pričel bode zopet svoje delovanje koncem tega tedna in pečal se bode najpred z zakonom o privolitvi novincev za tekoče leto, potem pa z onem zakonom, kateri določuje področje novo ustanovljenih ministerstev.

Na ogerskem se ministerstvo snuje in dopolnjuje po parlamentarnih načelih izmed večine poslancev, pa tak poslanec s trenutkom imenovanja za ministra, izgubi poslanstvo in zahteva se, da se da volit iz novega. Ta naloga pripade sedaj novoimenovanemu ministru pravosodja Desider Szilagyi-u in pa novemu finančnemu ministru Aleksander Wekerle-u.

Novi pravosodnji minister obeta in proglašja kot svoj program večjo strogost pri tamošnjih pravosodnjih uradih, pa tudi preustrojenje politične uprave tako, da jo bodo vodili izučeni in po državnem oblastvu imenovani uradniki, ne več kakor do sedaj izvoljeni veliki župani. Nov finančni minister pa je, sklicaje se na že deloma dognane konverzije državnih dolgov, obetal da uredi državno gospodarstvo tako, da bodo redni dohodki pokrivali redne potrebščine, da hoče odpraviti prevare, misliti na vredbo valute in polagoma odpraviti malo loterijo.

Nemška. — Tekom meseca maja pričakuje se v Berlinu laški kralj Humbert, ki ima tje priti v spremstvu ministerskega predsednika Crispija, koncem meseca in se tam muditi pet dni. Za gotovo sijajen sprejem treba mnogo priprav, katere namerava baje voditi mnogo-skušeni kancler Bismark, zato se čuje, da ostane v Berlinu in še le po tem visokem obiskovanji pa obiše svoje poletno stanovišče na deželi.

Rim — V ponedeljek opoludne sprejel je papež kardinale in prelate ter sprejeta vošila za velikonočne praznike. Prelat Lorenceh, rektor češkega kolegija, podal se bode v spremstvu papeževega žlahtnega gardista, grofa Moroni-ja v Prago, da nadškofu grofu Schönbornu izroči kardinalski klobuk.

Žitna cena

v Ljubljani 13. aprila 1889.

Hektoliter: pšenice domače 5 gold. 83 kr. — banaške 6 gold. 80 kr. — turšice 5 gold. 30 kr. — soršice 5 gld. 80 kr. — rži 4 gold. 50 kr. — ječmena 4 gold. 33 kr. — ovsa 3 gold. — kr. — ajde 4 gold. 33 kr. — ovsa 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 41 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 11. aprila.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rrž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 1 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 44 kr.